

Sygn. akt II CZ 35/11

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa P. T.

przeciwko Gminie Miasto S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2011 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie 3 sentencji wyroku

Sądu Okręgowego

z dnia 18 stycznia 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powoda na rzecz strony
pozwanej kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów
postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd drugiej instancji, w wyroku reformatoryjnym z dnia 18 stycznia 2011 r., orzekł o kosztach procesu przed sądem pierwszej instancji (pkt 1b sentencji) oraz o kosztach postępowania odwoławczego (pkt 3 sentencji) na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c oraz §§ 6 pkt 5 i § 13 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), stosując zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Brak podstaw do odstąpienia od ogólnych uregulowań rozstrzygania o kosztach uzasadnił powołaniem się na przedmiot sporu, charakter zgłoszonego roszczenia i brak szczególnych okoliczności, uzasadniających odstąpienie od tych ogólnych uregulowań.

Powód zaskarżył zażaleniem powyższe postanowienia rozstrzygające o kosztach postępowania, uznając je za niesłuszne i twierdząc, że wystąpiły przesłanki zastosowania art. 102 k.p.c., wprowadzającego wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik sporu. Żalący powołał się na swoją trudną sytuację majątkową i życiową i wniósł o odstąpienie od obciążania go w całości lub w części kosztami postępowania przed sądami obu instancji.

Postanowieniem z dnia 14 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie w zakresie pkt I b zawartego w sentencji wyroku (k. 380).

Pozwana Gmina w odpowiedzi na zażalenie z dnia 22 lutego 2011 r. wniosła o oddalenie zażalenia w całości i o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Wskazała, że postanowieniem z dnia 14 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie powoda w zakresie pkt I b wyroku, tj. rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed sądem pierwszej instancji, stwierdzając zarazem, że niekorzystna sytuacja ekonomiczna strony nie stanowi podstawy do zwolnienia jej z mocy art. 102 k.p.c od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ zaskarżone postanowienie zawarte w pkt 3 sentencji wyroku zapadło zgodnie z obowiązującym prawem.

Formuła 102 k.p.c. zapewnia co prawda Sądowi szeroki luz decyzyjny w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, ale sposób stosowania tego przepisu podlega dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej i w zasadzie wymyka się spod kontroli sprawowanej przez Sąd Najwyższy, chyba że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z rażącym naruszeniem reguł wprowadzonych tym przepisem (por. m.in. postanowienie SN z dnia 13 października 2010 r., I CZ 100/10, niepubl.; postanowienie SN z dnia 17 marca 2011 r., IV CZ 129/10, niepubl.).

Sąd drugiej instancji wskazał w uzasadnieniu na przesłanki braku w jego ocenie podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. poprzez powołanie się na przedmiot sporu, charakter zgłoszonego roszczenia oraz sytuację obu stron. Regulacja art. 102 k.p.c. jest szczególnym rozwiązaniem wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień (por. postanowienie SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CZ 140/10, niepubl.). Szczególnie uzasadnionymi wypadkami w rozumieniu art. 102 k.p.c. są zdarzenia, które mogą być związane z samym procesem lub pozostawać poza nim, które zarazem jednak powodują, że obciążenie kosztami strony przegrywającej proces byłoby wyjątkowo niesłuszne czy wręcz niesprawiedliwe (postanowienie SN z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 120/10, niepubl.).

Sąd drugiej instancji ocenił wskazane w uzasadnieniu orzeczenia okoliczności, a następnie w ramach przysługującej mu swobodnej oceny jurysdykcyjnej uznał, że nie uzasadniają one odstępiania od ogólnych uregulowań w zakresie orzekania o kosztach procesu.

Zażalenie powoda nie podważa tej oceny.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).